

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

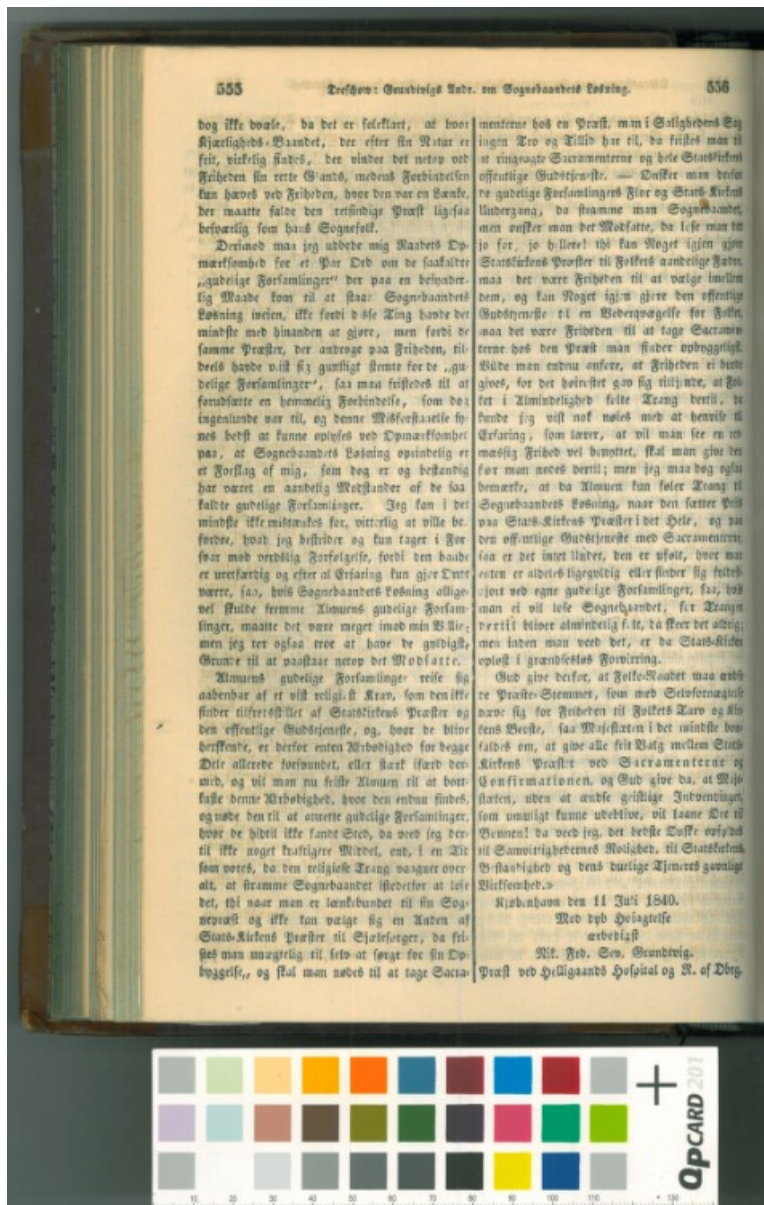
Titel: Udrag fra [Andragende vedrørende sognebaandets løsning, oplæst af etatsraad Treschow paa stændermødet i Roskilde 23/7]

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 556. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1840_670-txt-shoot-idm129/facsimile.pdf (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

dog ikke boale, da det er forskelligt, at hvor
 Skærpligheds Baandet, der efter sin Natur er
 frit, virkelig hæder, der vinder det netop ved
 Friheden sin rette Gavn, medens Forbindelsen
 kan hæved ved Friheden, hvor den var en Kæde,
 der maatte fælde den retslidige Præst ligesaa
 besværlig som hans Sognekolleg.

Drømmed man jeg udbede mig Baandets Op-
 mærksomhed for et Par Døgn om de saakaldte
 „gudelige Forsamlinger“ der paa en behøvede-
 lig Maade kom til at faa: Sognebaandets
 Løsning inden, ikke fordi disse Ting havde det
 mindste med hinanden at gøre, men fordi de
 samme Præster, der androge paa Friheden, til-
 deds havde vist sig gunstigt stemte for de „gu-
 delige Forsamlinger“, saa man fristedes til at
 sende dem en hemmelig Forbindelse, som dog
 ingenlunde var til, og denne Forbindelse ty-
 nede desfor at kunne oplyses ved Opmærksomhed
 paa, at Sognebaandets Beslutning opmindelig er
 et Forslag af mig, som dog er og bekendtlig
 har været en særdeles Modstander af de saa
 kaldte gudelige Forsamlinger. Jeg kan i det
 mindste ikke mistænkes for, vittelig at ville be-
 fördern, hvad jeg beskriver og som tager i For-
 søg med verdslig Forsøgelse, fordi den havde
 et uretfærdigt og efter al Erfaring kun givt Lære
 værd, saa, hvis Sognebaandets Løsning allige-
 vel skulde fremme Almens gudelige Forsam-
 linger, maatte det være meget imod min Al-
 men, men jeg tør ogsaa røbe at have de gudelige
 Ønsker til at paastaa netop det Modfæste.

Almens gudelige Forsamlinger rejste sig
 aabenbar af et vist religiøst Krav, som den ikke
 finder tilfredsstillende af Statskirkens Præster og
 den offentlige Gudstjeneste, og hvor de bliver
 berøvet, er derfor enten Nødsnødighed for begge
 Delt alleende forsvundet, eller stærk stærk der-
 mid, og vil man nu friske Almen til at bort-
 kaste denne Nødsnødighed, hvor den endnu findes,
 og nøde den til at omrette gudelige Forsamlinger,
 hvor de hidtil ikke fandt Sted, da ved jeg der-
 til ikke noget kraftigere Middel, end, i en Al-
 men, som ved, da den retslidige Krav vægner over
 alt, at fremme Sognebaandets Medfor at løse
 det, thi naar man er lænkede til sin Sog-
 nekolleg og ikke kan vælge sig en Kæde af
 Statskirkens Præster til Hjelpeforer, da vil
 det man umagtelig til sig at søge for sin Dø-
 detsforer, og skal man nedst til at tage Sacra-

mentens bød en Præst, man i Salligheds Ege-
 ligen Læ og Læd har til, da fristes man til
 at ringvante Sacramentens og hele Statskirke
 offentlige Gudstjeneste. — Derfor man derfor
 re gubdelige Forsamlingens Hjer og Statskirke
 Undergang, da fremme man Sognebaandet,
 men ønsker man det Modfæste, da løse man det
 jo for, jo hører! thi kan Noget ligner give
 Statskirkens Præster til Hjeltes andelig Hjer,
 man det være Friheden til at vælge mellem
 dem, og kan Noget ligner give den offentlige
 Gudstjeneste til en Bedeværgelse for Hjeltes,
 man det være Friheden til at tage Sacra-
 menterne hos den Præst man finder opbyggeligst.
 Skulde man endnu ønske, at Friheden er borte
 givet, for det hævdes dog sig tiljante, at Hjeltes
 i Almindelighed selte Krang dertil, ja
 havde jeg vist nok nødes med at henvis til
 Erfaring, som lærer, at vil man see en re-
 tmæssig Frihed vel demotter, skal man give den
 for man nedst dertil; men jeg maatte dog ogsaa
 bemærke, at da Almen kun søger Krang til
 Sognebaandets Løsning, naar den sætter Hjeltes
 paa Statskirkens Præster i det Hjeltes, og paa
 den offentlige Gudstjeneste med Sacramentens
 kan er det imod Læd, den er ufuld, hvor man
 enten er aldeles ligegældig eller finder sig fulde-
 stvort ved egne gubdelige Forsamlinger, saa, hvis
 man vil løse Sognebaandet, for Krang
 dertil bliver almindelig i sig, da stærker det al-
 men, men inden man ved det, er da Statskirke
 opløst i grundstøttes Forvirring.

Gud give derfor, at Hjeltes Baandet man nedst
 te Præster-Stemmer, som med Gudsforagt
 har sig for Friheden til Hjeltes Læd og Al-
 mens Bede, saa Majsstaten i det mindste hør-
 salds en, at give alle sit Hjeltes mellem Stats-
 kirkens Præster ved Sacramentens og
 Genfirmerationen, og Gud give da, at Majs-
 staten, uden at antse gubdelige Indvendinger,
 som umagtelig kunne udbetale, vil Læne sig til
 Bønnen! da ved jeg, det vedste Læste opfyld
 til Samvirkethedens Nødsnød, til Statskirke
 Nødsnødighed og dens durlige Almens gubdelige
 Nødsnød.

Kjøbenhavn den 11 Juli 1840.
 Med dyb Helagsfæle
 arbejds
 N. F. S. Grundtvig.
 Præst ved Helligaands Hospital og R. of Dng.

